

بررسی جایگاه سیاستهای اقتصاد مقاومتی در حوزه آب و فاضلاب

وزارت نیرو با بررسی موضوعی در مورد

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان یزد^۱

مرتضی دهقان منشادی

کارشناسی ارشد مهندسی معدن و مدیریت دولتی

رئیس اداره حراست و امور محرمانه و رئیس گروه تحقیقات

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان یزد

چکیده

بروز تحریمها اقتصادی در دو دهه اخیر و آثار ناشی از آن باعث شد رهبر معظم انقلاب در ادامه نامگذاری سالهای مختلف از دهه ۷۰ تا ۹۰ در زمینه های مختلف اقتصادی و موضوعات مربوط به آن در سال ۱۳۹۲ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی را جهت اجرا ابلاغ نمایند. با برنامه ریزی های انجام شده اجرای این سیاستها به صورت عملیاتی در سال ۱۳۹۵ به دستگاههای اجرایی کشور ابلاغ شد. وزارت نیرو به عنوان متولی صنعت زیرساختی آب و برق در کشور بیشترین تعداد طرح در زمینه اجرای سیاستهای اقتصاد مقاومتی را در رأس کار خود قرارداد. از جمله برنامه های مهم مورد نظر در راستای این سیاستها در وزارت نیرو ارتقای بهره وری، ارتقای توان تولید ملی (درون زایی اقتصاد)، عدالت بنیان کردن اقتصاد و توسعه عدالت اجتماعی و مردمی کردن اقتصاد است. شرکت آب و فاضلاب روستایی استان یزد به عنوان یکی از زیر مجموعه های این وزارت اقدامات اجرایی مؤثری را در راستای سیاستهای اقتصاد مقاومتی انجام داده است که از جمله آن می توان به احداث ۳۰ مجتمع بزرگ آبرسانی جهت تأمین آب ۱۹۷ روستا و جمعیتی معادل ۸۷۴۴۸ نفر اشاره نمود، همچنین اجرای پروژه های آبرسانی با مشارکت بخش خصوصی در این شرکت قابل توجه بوده است. برنامه مهم دیگری که با توجه به محدودیت منابع آبی در کشور و استان یزد توسط آبفای یزد انجام شده است و با توجه به محدودیت اعتبارات در کشور شاخص می باشد، اقدامات بهره ورا نه این شرکت مانند بهسازی شبکه های آبرسانی و انشعابات موجود، به روز رسانی تجهیزات آبرسانی و کنترلی و ... بوده که آثار آن را می توان در سال های آینده در رشد فروش و همچنین کاهش هزینه های تولید آب مشاهده نمود.

واژه های کلیدی: اقتصاد مقاومتی، شرکت آب و فاضلاب روستایی استان یزد، وزارت نیرو، مجتمع آبرسانی.

۱- مقدمه

با مطرح شدن اصطلاح جدید اقتصاد مقاومتی از سوی رهبر معظم انقلاب به صورت رسمی در سال ۱۳۸۹ و البته ابهاماتی که در سال های اولیه آن وجود داشت چشم انداز جدیدی از اقتصاد همراه با جهاد در

اقتصاد ایران به وجود آمد. با ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ از سوی مقام معظم رهبری خط مشی تمامی دستگاه‌های کشور در این زمینه مشخص شد. این سند با در نظر گرفتن سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور در سال ۱۴۰۴ که ایران را به عنوان قدرت اول منطقه در جنبه‌های اقتصادی، علمی و فناوری معرفی می‌کند و با توجه به بحران‌های اقتصادی، طبیعی، تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی قدرت‌های معارض و رقابت با کشورهای منطقه و اقتصاد کشورهای بزرگ تهیه و تدوین شده است. توجه ویژه رهبر انقلاب به موضوع اقتصادی از سال ۱۳۷۷ با نام‌گذاری سال‌های مختلف با مضمون‌های مرتبط با اقتصاد و توجه به قدرت‌های درونی و دور شدن از وابستگی به کشورهای بیگانه نشان دهنده این اندیشه ایشان است که این نوع اقتصاد حتی در شرایط تحریم و فشار باعث رشد و شکوفایی کشور می‌شود.

براساس سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی هر یک از دستگاه‌های اجرایی کشور باید برنامه‌های خود را جهت نیل به این اهداف تنظیم نمایند. مقاله حاضر ضمن بررسی مبانی اقتصاد مقاومتی به صورت کلی به بررسی این سیاست‌ها در حوزه آب و فاضلاب مجموعه وزارت نیرو و به صورت خاص وضعیت آن در شرکت آب و فاضلاب روستایی استان یزد می‌پردازد. با توجه به این که وزارت نیرو عهده‌دار مدیریت عرضه و تقاضای آب، برق، انرژی و خدمات آب و فاضلاب در کشور است، که جزء زیرساخت‌های اصلی کشور بوده و عدم ارائه خدمات درست و به موقع آنها موجب خلل در زندگی مردم و فلج شدن صنایع می‌شود و از طرفی محدودیت‌های مختلف موجود در کشور به خصوص در حوزه آب به دلیل خشکسالی‌های متمادی و کمبود شدید آن که تولید برق را نیز در کنار خود محدود می‌نماید، اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در این حوزه به خصوص در زمینه بهره‌وری انرژی می‌تواند به مدیریت صحیح و جلوگیری از تنش‌های آینده کمک شایان توجهی نماید.

کشور ایران با توجه به قرار گرفتن در ناحیه خشک و نیمه خشک کره زمین کشوری فقیر از لحاظ منابع آبی است و این موضوع با توجه به خشکسالی‌های بیش از ده سال گذشته شدت مضاعفی گرفته است. از طرفی دیگر توزیع نامتوازن آب در سطح کشور به دلیل شرایط اقلیمی و در مقابل آن رشد و توسعه شهرهای مختلف بدون توجه کافی به محدودیت آبی در کشور مدیریت عرضه و تقاضای آب را دچار چالش‌های زیادی نموده است که از جمله آن می‌توان به تأمین آب با کمک انتقال آب بین حوزه‌ای و اختلافات محلی در این حوزه در شهرها و روستاهای مختلف اشاره نمود. محدودیت منابع آبی موجود در کشور و از طرفی عدم مدیریت مصرف آن و عدم تطابق قیمت تمام شده آب در حوزه شرب و حتی کشاورزی با قیمت آب بهای موجود می‌تواند بحران شدید آب را در حوزه مصرف و خدمات آن در آینده نزدیک متوجه کشور نماید، بنابراین یکی از موضوعات اصلی در زمینه آب مدیریت صحیح مصرف آن و جلوگیری از هدررفت آن می‌باشد که از اهداف اصلی اقتصاد مقاومتی است.

از طرف دیگر یکی از اهداف اقتصاد مقاومتی عدالت بنیان نمودن اقتصاد می‌باشد که در این راستا علیرغم این که در سال‌های بعد از انقلاب با تلاش‌هایی که نهادهای مختلف انجام داده اند آبرسانی به روستاها ضریب توسعه بالایی داشته است ولیکن با توجه به تعدد و پراکندگی روستاها تأمین آب شرب و بهداشت سالم در همه روستاهای کشور به صورت متوازن و عادلانه انجام نشده است و به خصوص یک عامل

جدید به نام خشکسالی این موضوع را در حوزه تأمین آب پایدار با مشکل جدی مواجه ساخته است. بنابراین اجرای اهداف اقتصاد مقاومتی در این حوزه می‌تواند گام بلندی در راستای رشد و ارتقاء روستاها و جلوگیری از خالی از سکنه شدن آنها باشد. بنابر محدودیت‌های بیان شده شرکت آبفای یزد در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی احداث ۳۰ مجتمع آبرسانی روستایی و ۱۱ پروژه تک روستایی را در برنامه اصلی خود جهت بهره‌مندی تعداد ۱۹۷ روستا با جمعیتی معادل ۸۷۴۴۸ از آب شرب سالم پایدار قرار داد. همچنین یکی از برنامه‌هایی که در رأس اقدامات این شرکت بوده است اقدامات بهره‌ورانه در زمینه استفاده از منابع آبی محدود موجود است که با انجام پروژه‌های بازسازی شبکه‌های فرسوده، استانداردسازی و تعویض کنتورهای فرسوده و خراب و همچنین نصب سامانه‌های جدید کنترلی و ... در حال انجام است و با این مجموعه اقدامات می‌توان این شرکت را یکی از شرکت‌های موفق در زمینه اجرای برنامه‌های اقتصاد مقاومتی دانست.

در اجرای برنامه‌های اقتصاد مقاومتی دو پروژه مهم دیگری که در شرکت آبفای یزد انجام شد تکمیل و بهره‌برداری از فاضلاب روستای اسلامی شهرستان تفت با ظرفیت ۳۶۰ مترمکعب در شبانه روز و همچنین آبرسانی به روستاهای ساغند و مغستان شهرستان اردکان با استفاده از کمک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی است.

در مجموع می‌توان وزارت نیرو و همچنین شرکت آبفای یزد را به عنوان یک زیر مجموعه از این وزارت در اجرای برنامه‌های سیاست‌های اقتصاد مقاومتی موفق دانست که تا حدود ۷۰ درصد اقدامات مورد نظر این سیاست‌ها به نتیجه رسیده است و بنا بر اظهار نظر مسئولین کشوری بهترین عملکرد را در بین دستگاه‌های اجرایی داشته است [۱].

۲- تعریف اقتصاد مقاومتی

شاید بتوان مناسب‌ترین تعریفی که برای اقتصاد مقاومتی ارائه نمود یک اقتصاد تاب‌آور و پایدار باشد. به عبارتی دیگر هر دو عبارت تاب‌آوری و پایداری مفهیمی هستند که در قالب واژه اقتصاد مقاومتی تجمیع شده‌اند. بر این اساس می‌توان گفت اقتصاد مقاومتی آنچنان اقتصادی است که ظرفیت مقابله با نااطمینانی‌ها و تکانه‌های داخلی و خارجی اعم از تکانه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و بلایای طبیعی را در خود ایجاد کرده است و می‌تواند تحت وقوع شرایط دشوار به روند رشد و شکوفایی خود در حد قابل قبول ادامه داده و به سوی تعادل پایدار اولیه بازگردد [۲].

۳- پیشینه و ضرورت اقتصاد مقاومتی

۳-۱- آشنایی با وضعیت اقتصاد ایران در دهه ۸۰ تا ابتدای ۹۰

افزایش شدت تحریم‌ها در سال ۱۳۸۰ آثار مهمی را بر اقتصاد ایران گذاشت که از جمله آن می‌توان به محدود شدن بازارهای خارجی و داخلی ایران، کاهش رشد اقتصادی و کاهش بهره‌وری ملی به دنبال کاهش دستیابی به فناوری و دانش فنی وارداتی، کاهش منابع مالی دولت و منابع اولیه تولید ملی، اخلاف در توانایی

پشتیبانی از کشور، کاهش ذخایر ارزی و بی ثباتی نرخ ارز، افزایش بیکاری و تورم و بی ثباتی اقتصادی و ... اشاره نمود، به نحوی که در حالی که قرار بود رشد اقتصاد کشور به ۸ درصد در پایان برنامه پنجم توسعه برسد این رشد با شیبی تند در اوایل سال ۱۳۹۰ به سمت منفی حرکت نمود و با کاهش بیش از ۸ درصد در یکسال به ۵/۸- برای سال ۱۳۹۱ رسید [۳].

۳-۲- تجربیات سایر کشورها در زمینه اقتصاد مقاوم

از جمله تجارب قابل ذکر در زمینه مقاوم نمودن اقتصاد می‌توان به مقاوم‌سازی اقتصاد کشورهای پیشرفته در مقابل اختلال‌های بازار نفت بعد از تکانه نفتی دهه ۱۹۷۰ از طریق ایجاد ذخایر راهبردی، افزایش بهره‌وری انرژی و کاهش شدت انرژی، انرژی‌های جایگزین، سرمایه‌گذاری در مناطق نفت خیز، ارتقای فناوری استخراج نفت و گاز و باصرفه نمودن آنها و... اشاره نمود. همچنین تأکید اجلاس اقتصادی داووس در سال ۲۰۱۳ بر مدیریت و رهبری مشکلات و سختی‌های زندگی بشری به گونه‌ای که انعطاف پذیری لازم را در برابر چالش‌ها داشته باشد و متقابلاً بتواند از فرصت‌های در حال تغییر بهره‌برداری مطلوب را صورت دهد بود و این اجلاس بر تقویت تاب‌آوری اجتماعی و سرسختی در مقابل مشکلات اجتماعی به نحوی که جامعه به رغم همه آسیب‌ها بتواند به حیات و بقای خود ادامه دهد اشاره نمود. از طرفی گزارش توسعه جهانی ۲۰۱۴ بر این موضوع تأکید دارد که راه حل چالش‌ها و مشکلات، پس زدن تغییرات به منظور اجتناب از مخاطرات نیست، بلکه آماده شدن برای فرصت‌ها و مخاطراتی است که آن تغییرات را به دنبال دارند، بنابراین می‌توان گفت «اقتصادمقاومتی» تنها مختص ایران نیست [۴].

۳-۳- ضرورت تدوین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

شدت تحریم‌های اعمال شده و مواجه شدن کشور با بحران‌های اقتصادی، طبیعی، فشار اقتصادی قدرت‌های معارض و مقتضیات رقابت با کشورهای منطقه و اقتصاد کشورهای بزرگ و آثار ناشی از آن از جمله مواردی بود مقاومت اقتصاد کشور را دچار چالش نمود و لزوم ایجاد یک تغییر اساسی در اقتصاد ایران را ضروری کرد. از جمله نشانه‌های ضعف مقاومت اقتصاد ایران می‌توان به موارد زیر اشاره نمود [۴]:

- عدم گسترش اقتصاد دانش‌بنیان و نوآوری
 - وابستگی تولید ملی به واردات مواد اولیه و فناوریهای تبدیل (عدم تکمیل زنجیره‌های مزیت‌دار)
 - مداخلات گسترده و غیرقاعده‌مند دولت در اقتصاد ملی
 - نبود بخش خصوصی توانمند و خطرپذیر
 - عدم شکل‌گیری بازارهای رقابتی و رشد انحصار
 - گستردگی اقتصاد غیررسمی و غیرمتمشکل
 - تخریب منابع طبیعی (آب، خاک، جنگل، مراتع و ...)
- موارد بیان شده و مخاطرات ناشی از آن باعث شد رهبر معظم انقلاب در ادامه نام‌گذاری سالهای مختلف در کشور از سال ۱۳۷۷ در راستای و سیاست‌گذاری‌هایی که در این سالها در بیانات خود بیان نمودند

مباحث مطروحه را از حالت شعار سال خارج ساخته و تدوین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را در دستور کار دفتر رهبری قرار دهند و در تاریخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ سیاست‌های کلی این حوزه را ابلاغ نمایند.

۳-۴- ویژگی‌های اصلی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، مبنای برنامه راهبردی است که ضمن مدّ نظر قراردادن مهمترین برنامه‌ها و سیاست‌های گذشته، اهداف و اولویت‌های راهبردی جدید کشور را با رویکردهای آینده‌نگری، تداوم سند چشم‌انداز و مصون کردن اقتصاد کشور در برابر فشارها و تهدیدها، ارائه می‌کند. از جمله ویژگی‌های سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغ شده می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: (۱) جهادی، (۲) انعطاف پذیر، (۳) فرصت ساز، (۴) مولد، (۵) درون‌زا (تکیه بر ظرفیت‌ها و امکانات داخلی)، (۶) پیشرو، (۷) برون‌گرا (تعامل صحیح با جامعه جهانی) [۴].

۳-۵- ضرورت اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در حوزه آب وزارت نیرو

کشور ایران با قرار گرفتن در اقلیم خشک و نیمه‌خشک یکی از کشورهای فقیر از لحاظ منابع آبی محسوب می‌شود. خشکسالی‌های متمادی به خصوص در ۱۷ سال اخیر اکثر نقاط کشور را تحت تأثیر قرار داده به نحوی که کشور ایران از لحاظ منابع آبی موجود در رتبه ۵۰ و از لحاظ سرانه منابع در جایگاه ۱۱۲ دنیا قرار دارد. در سال‌های اخیر تغییر اقلیم و همچنین الگوهای نامناسب مصرف آب، حجم آب‌های تجدید پذیر در ایران را حدود ۲۵ درصد کاهش داده و حجم آب تجدید پذیر در ایران از حدود ۱۳۰ به ۱۰۰ میلیارد مترمکعب کاهش یافته است [۵]. از طرف دیگر مصرف حدود ۹۲ درصد آب کشور در بخش کشاورزی، شش درصد در بخش شرب و دو درصد در بخش صنعت می‌باشد که به دلایل مختلف از جمله به روز نبودن تأسیسات آبرسانی، آبیاری غرقابی و هدر رفت بالای آب در این سه بخش به خصوص کشاورزی قابل توجه و تأمل است.

کاهش بارندگی که همزمان با خود برداشت بی‌رویه آب از منابع آب زیرزمینی را در پی داشته است علاوه بر افت کمی ذخایر دینامیک و استاتیک آب سفره‌های آب زیرزمینی، باعث کاهش کیفیت آب نیز شده است که نتیجه آن تداخل آب شور و شیرین و از دست رفتن منابع آبی دینامیک و حتی نشست زمین در بعضی مناطق بوده است [۶].

با توجه به اولویت خاص تأمین آب شرب و بهداشت مردم شهر و روستا و محدودیت منابع آبی، برنامه ریزی در این راستا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است ولیکن توزیع نامناسب جمعیت در کشور بر حسب منابع آبی موجود و هزینه‌های گزافی که در راستای تأمین آب شرب شهر و روستا با توجه به تغییر اقلیم و خشکسالی و مهاجرت ناخواسته از روستاها به شهرهای کوچک و بزرگ لزوم مدیریت مناسب منابع آبی و بهره‌گیری بهینه از منابع آبی موجود را دوجندان می‌کند.

بنابراین با توجه به محدودیت‌های موجود، استفاده از ظرفیت‌های صنایع و منابع داخلی و همچنین مدیریت بهینه منابع آبی موجود و لزوم بازچرخانی آب که از ضرورت‌های سیاست اقتصاد مقاومتی است

اهمیت بالایی داشته و نکته مهمتر در این زمینه توزیع عادلانه آب و تأمین آب مناطق روستایی و محروم باید در دستور کار اصلی مسئولین قرار بگیرد.

۴- تشریح برنامه‌های اقتصاد مقاومتی در حوزه آب وزارت نیرو

با ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و ضرورت شناسایی برنامه تمامی دستگاه‌های اجرایی در راستای تحقق این اهداف و عملیاتی نمودن برنامه‌ها جهت تقویت اقتصاد کشور و توجه به ظرفیت‌های داخلی جهت رشد و ارتقاء جایگاه کشور وزارت نیرو نیز برنامه‌های لازم در این زمینه‌ها را پس از بررسی‌های کارشناسی در این مجموعه به کارگروه اقتصاد مقاومتی اعلام و برنامه‌های سال ۱۳۹۵ این وزارت که شامل ۱۷ بند بود و بیشترین تعداد را در بین تمامی دستگاه‌های اجرایی شامل می‌شد تصویب و از سوی معاون اول رئیس جمهور به این وزارت ابلاغ گردید.

بیشترین تمرکز برنامه‌های اقتصاد مقاومتی در وزارت نیرو بر ارتقای بهره‌وری، ارتقای توان تولید ملی (درون‌زایی اقتصاد)، عدالت بنیان کردن اقتصاد و توسعه عدالت اجتماعی و مردمی کردن اقتصاد بود. با توجه به وظایف شرکت‌های آب و فاضلاب شهری و روستایی که مهمترین آن تأمین و توزیع آب شرب سالم و بهداشتی مردم است چهار مورد از برنامه‌های ابلاغی مربوط به این شرکت‌ها می‌باشد که به شرح جدول شماره یک می‌باشد.

جدول شماره ۱: برنامه‌های ابلاغی حوزه آب و فاضلاب وزارت نیرو در زمینه سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

ردیف	عنوان پروژه	عنوان برنامه ملی
۱	تأمین آب شرب بیش از ۲۰۰۰ روستا با جمعیتی بالغ بر ۲۰۱ میلیون نفر	عدالت بنیان کردن اقتصاد و توسعه عدالت اجتماعی
۲	تکمیل و بهره برداری ۲۶ تصفیه‌خانه فاضلاب به ظرفیت ۴۲۰،۰۰۰ مترمکعب در شبانه‌روز	ارتقای توان تولید ملی (درون‌زایی اقتصاد)
۳	واگذاری ۲۳ پروژه آب و فاضلاب به بخش خصوصی به روش‌های BOT، BOO و بیع متقابل با ارزش ۱۷۰۰ میلیارد تومان	مردمی کردن اقتصاد
۴	اصلاح الگوی مصرف آب در بخش شرب (کاهش درصد تعداد واحدهای با مصرف بالای ۲۰ متر مکعب در سطح کشور به ۲۲،۵ درصد)	ارتقای بهره‌وری

۴-۱- عدالت بنیان نمودن اقتصاد و توسعه عدالت اجتماعی

به جرأت می‌توان بیان نمود که مهمترین پروژه اقتصاد مقاومتی وزارت نیرو در بخش آب مربوط به محرومیت زدایی روستاهای کشور در زمینه تأمین آب شرب سالم و پایدار است. در این راستا با تأمین اعتبار مناسبی که از سوی وزارت نیرو از محل صندوق توسعه ملی کشور انجام شد، مقرر گردید تأمین آب شرب بیش از ۲۰۰۰ روستا با جمعیتی بالغ بر ۲/۱ میلیون نفر در برنامه‌های این وزارت قرار گرفت. این مهم با توجه به خشکسالی‌های متوالی در روستاهای کشور و از طرفی آلودگی منابع آب موجود در روستاها از

اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، به گونه ای که حدود ۳۰ درصد از روستاهای کشور با کمک آبرسانی سیار تأمین آب می‌شوند و باید اقدامات مناسبی در راستای توزیع عادلانه و همچنین تأمین آب شرب سالم و پایدار در این روستاها به انجام برسد.

۴-۲- درون‌زایی اقتصاد (ارتقای توان تولید ملی)

یک از مهمترین اقدامات لازم در حوزه آب توجه به تصفیه فاضلاب‌ها و استفاده از پساب حاصل است. از آنجایی که اجرای طرح‌های فاضلاب نیاز به هزینه بالا و در نظر گرفتن بودجه مناسب است در سال‌های گذشته اقدامات مناسبی در این زمینه انجام شده ولیکن به دلیل محدودیت اعتبارات دولتی این طرح‌های با موفقیت کامل همراه نبوده و بعضاً ناتمام باقی مانده است. در راستای استفاده بهینه از منابع آبی تصمیم وزارت نیرو بر آن شد تا ۲۶ طرح تصفیه فاضلاب در سطح کشور با ظرفیت ۴۲۰۰۰۰ مترمکعب در شبانه روز با سرعت بیشتری تکمیل و به بهره‌برداری برسد که این مهم می‌تواند نقش بالایی در رونق صنعت و کشاورزی بر عهده داشته باشد.

۴-۳- مردمی کردن اقتصاد

تحریم‌های اقتصادی در سال‌های گذشته و محدود شدن اعتبارات عمرانی اجرای طرح‌های آب و فاضلاب را با مشکلات متعددی روبرو نموده است که نیاز به سرمایه‌گذاری خاص در این طرح‌ها ضرورت دارد. در این راستا یکی از اقدامات مؤثر استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در این زمینه می‌باشد. وزارت نیرو با پیشنهاد واگذاری ۲۳ پروژه آب و فاضلاب به بخش خصوصی به روش‌های BOT، BOO و بیع‌مقابل با ارزش ۱۷۰۰ میلیارد تومان گامی بلند در اجرای این طرح‌ها که طرح‌های کلانی در سطح ملی می‌باشند برداشته است.

۴-۴- ارتقاء بهره‌وری

استفاده بهینه از منابع موجود همواره در تمامی اقتصادهای پیشرو در اولویت‌های اصلی قرار داشته و محدودیت منابع آبی و تنش‌های ناشی از آن در کشور این امر را ضروری و اجتناب ناپذیر نموده است. یکی از اهداف اصلی در اقتصاد مقاومتی نیز رشد بهره‌وری و استفاده مناسب از منابع موجود است که در این راستا نیز وزارت نیرو با توجه به هزینه بالای تولید، استحصال و توزیع آب در شبکه و از طرفی عدم همخوانی قیمت آب بها با این هزینه‌ها در رأس برنامه‌های خود قرار داده و هر چند کاهش درصد تعداد واحدهای با مصرف بالای ۲۰ متر مکعب در سطح کشور به ۲۲/۵ درصد را به عنوان اهداف سال ۹۵ مطرح نمود ولیکن این هدف بلند مدت بوده و هر سال باید توجه خاصی به آن شود.

۵- معرفی شرکت آب و فاضلاب روستایی استان یزد (آبفار)

شرکت آبفاز یزد با تأسیس در سال ۱۳۷۸ وظیفه تأمین آب شرب و بهداشت روستاهای استان را بر عهده دارد. این شرکت تأمین آب بیش از ۱۰۶ هزار مشترک در سطح روستاهای استان را با کمک ۴۰۷ منبع آبی (شامل ۳۳۳ حلقه چاه، ۱۵ دهنه چشمه، ۴۷ رشته قنات و ۱۲ مورد تأسیسات همجوار) و با کمک ۴۱۱ باب مخزن زمین و هوایی، ۱۶۳۱ کیلومتر خط انتقال و ۴۴۰۱ کیلومتر شبکه توزیع تأمین می‌نماید. همچنین به دلیل خشکسالی‌های اخیر بیش از ۳۳۰ روستای استان با کمک تانکرهای آبرسانی سیار تأمین آب می‌شود و آب تولیدی حاضر در سطح روستاهای استان بالغ بر ۱۷/۸ میلیون مترمکعب است که با توجه فرسودگی حدود ۴۰ درصدی شبکه‌های آبرسانی حدود ۲۵ درصد هدر رفت آب در شبکه‌های آبرسانی وجود دارد.

۶- اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در شرکت آبفاز یزد

۶-۱- تأمین آب شرب ۱۱۵ روستا با جمعیت ۷۱۹۷۷ نفر (عدالت بنیان نمودن اقتصاد و توسعه عدالت اجتماعی)

یک از مواردی که در آبرسانی به روستاها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است ایجاد منابع پایدار آب و بهداشت آب شرب روستاها می‌باشد، آبرسانی به روستاها با توجه به شرایط خاص روستاها و بعضاً فاصله بین آن‌ها ضرورت ایجاد تعادل و هماهنگی بین روستاهای همجوار را برای بهره‌مندی عادلانه از آب شرب سالم و بهداشتی ایجاب می‌کند، در این راستا احداث مجتمع‌های آبرسانی روستایی یکی از مواردی است که می‌تواند این توازن و توزیع عادلانه را برقرار کند. شرکت آبفاز یزد در این راستا از سال ۱۳۹۰ تاکنون اقدام به انجام طرح‌های مختلف مطالعاتی و اجرایی این پروژه‌ها در قالب ۳۰ مجتمع بزرگ آبرسانی نمود که با تکمیل و بهره‌برداری آنها بخش زیادی از مشکلات کمبود آب و توزیع نامناسب آب بین روستاها رفع خواهد شد. با توجه به بحران‌های اقتصادی و کمبود اعتبارات در سال‌های ۹۲ تا ۹۴ عملیات اجرایی این پروژه‌ها بعضاً با توقف و سرعت کم انجام شد. با تصویب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی وزارت نیرو و توجه ویژه به این زمینه در راستای توسعه عدالت اجتماعی تأمین اعتبار این مجتمع‌ها که اعتباری بالغ بر ۲۰۰۰ میلیون ریال نیاز داشت از محل صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۴ انجام شد و برنامه‌ریزی لازم جهت تزریق اعتبارات و اجرای این پروژه‌ها تا سال ۱۳۹۷ صورت پذیرفت. همچنین با توجه به عدم امکان ایجاد مجتمع برای تعدادی از روستاهای دچار بحران آب تعداد ۱۱ پروژه تک‌روستایی نیز با اعتباری بالغ بر ۷۳۰ میلیارد ریال تعریف و تأمین اعتبار لازم در این زمینه انجام شد. با توجه به ادامه این طرح‌ها تا سال ۱۳۹۷ در ابتدای سال ۱۳۹۶ کارگروه اقتصاد مقاومتی این طرح‌ها را دوباره به عنوان طرح اقتصاد مقاومتی سال جاری اعلام نمود و پروژه‌های مذکور با سرعت مناسبی در حال اجرا می‌باشد. پیش‌بینی می‌شود با توجه به تغییرات جزئی انجام شده در سال ۹۶ در مورد طرح‌های اقتصاد مقاومتی با اجرای آنها تا پایان سال ۱۳۹۷ تعداد ۱۹۷ روستای استان با جمعیتی معادل ۸۷۴۴۸ نفر با بهبود وضعیت آبرسانی در روستاها از نعمت آب شرب سالم و بهداشتی و پایدار برخوردار شوند. جدول شماره ۲ وضعیت اجرای این پروژه‌ها را تا پایان سال ۹۵ نشان می‌دهد.

با توجه به ابلاغ اعتبارات مناسب در سال ۱۳۹۵ تعداد ۴ مجتمع آبرسانی و ۲ تک روستایی با تحت پوشش قرار دادن ۲۲ روستا و جمعیت ۳۲۰۰۰ نفر که شامل ۶۴ کیلومتر خط انتقال و ۹۰ کیلو متر شبکه

توزیع و ۱۱ باب مخزن به حجم ۱۱۹۰۰ متر مکعب و ۳ باب ایستگاه پمپاژ با ظرفیت ۲۱۴ لیتر بر ثانیه می- باشد به بهره‌برداری اولیه رسید و گام مؤثری در اجرای به موقع سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی در استان یزد برداشته شد.

جدول شماره ۲: مشخصات پروژه تامین آب شرب ۱۱۵ روستا با جمعیت ۷۱۹۷۷ نفر

سال شروع	سال خاتمه	اعتبار هزینه شده تا پایان ۹۴	درصد پیشرفت فیزیکی تا پایان ۹۴	اعتبار جذب شده در سال ۹۵	درصد پیشرفت فیزیکی و مالی سال پایان ۹۵	پتانسیل پروژه در ظرفیت سازی و افزایش اشتغال (نفر)	درصد پیشرفت فیزیکی کل پروژه ها
			فیزیکی		مالی	سال ۹۵	پایان طرح
۱۳۹۰	۱۳۹۷	365,847,000,000	۴۱	156,140,000,000	۱۰۰	۸۵	۶۰

۲-۶- اجرای تصفیه خانه فاضلاب روستای اسلامیة شهرستان تفت (درون‌زایی اقتصاد)

شرکت آبفاز یزد با توجه به ضرورت جمع‌آوری و احداث تصفیه خانه فاضلاب برای بعضی از روستاهای استان با توجه به وضعیت ساختاری روستا و شرایط اقلیمی و زمین شناسی آن و محافظت از محیط زیست از سال ۱۳۸۸ پروژه جمع‌آوری فاضلاب روستای اسلامیة را در دستور کار خود قرار داد ولیکن به دلیل مشکلات کمبود اعتبار این پروژه تکمیل نشده است. یکی از طرح‌های تصویب شده در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تصفیه خانه فاضلاب روستای اسلامیة می‌باشد که با ظرفیت ۳۶۰ مترمکعب در شبانه روز اعتباری معادل ۲۶ میلیارد ریال را جهت تکمیل نیاز دارد تا در سال ۱۳۹۷ به بهره‌برداری برسد.

شروع این پروژه از سال ۱۳۹۴ بود که در سال ۱۳۹۴ پیشرفت خاصی نداشت و اعتباری برای آن تخصیص داده نشد ولیکن با تخصیص اعتباری معادل ۹۴۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۹۵ معادل ۲۰ درصد پیشرفت برای آن ثبت گردید که حدود ۵۰ درصد عقب تر از طرح پیش بینی شده بود که دلیل اصلی آن نیز کمبود اعتبارات در این بخش بود (جدول شماره ۳).

جدول شماره ۳: اجرای تصفیه خانه فاضلاب روستای اسلامیة شهرستان تفت

سال شروع	سال خاتمه	اعتبار هزینه شده تا پایان ۹۴	درصد پیشرفت فیزیکی تا پایان ۹۴	اعتبار جذب شده در سال ۹۵	درصد پیشرفت فیزیکی و مالی سال پایان ۹۵	پتانسیل پروژه در ظرفیت سازی و افزایش اشتغال (نفر)	درصد پیشرفت فیزیکی کل پروژه ها
			فیزیکی		مالی	سال	پایان

۱۳۹۴	۱۳۹۷	-	-	9,400,000,000	۳۵	۴۳	۱۰	۹۵	طرح
									۲۰

۳-۶- تأسیسات استحصال نمک زدایی انتقال و ذخیره و توزیع آب شرب روستاهای ساغند و مغستان (مردمی کردن اقتصاد)

شرکت آبفاز یزد در راستای سیاست مردمی کردن اقتصاد در حوزه اقتصاد مقاومتی با توجه به مشکلات کیفیت و کمیت آب روستاهای ساغند و مغستان شهرستان اردکان پروژه احداث و بهره‌برداری تأسیسات انتقال آب ساغند و مغستان را با همکاری بخش خصوصی شروع به اجرا نمود و جهت اجرای این پروژه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی مبلغی معادل ۱۳۰ میلیارد ریال خواهد بود که با نمک زدایی آب و انتقال بیش از ۲۵ کیلومتر مسیر خط انتقال تأمین آب این روستاها انجام خواهد شد.

۴-۶- کاهش واحدهای بامصرف بالای ۲۰ متر مکعب به ۲۰ درصد (ارتقاء بهره‌وری)

یکی از مباحثی که در صنعت آب و فاضلاب در سال‌های اخیر مورد توجه خاصی قرار گرفته است اصلاح الگوی مصرف، کاهش هدر رفت و مصرف بهینه منابع آبی است که به دلیل محدودیت‌های پیش آمده با توجه به خشکسالی‌های اخیر اهمیت آن بیشتر شده است. در این راستا شرکت آبفاز یزد در مورد ۸۵۵ فقره از انشعابات مشترکین موجود بررسی دقیق و کارشناسی انجام داد و با اقداماتی مشابه استانداردسازی انشعابات و تعویض کنتور، نصب شیرهای مارلیک و اخطار و تذکر به مشترکین با مصرف نامتعارف به میزان ۲/۵ درصد وضعیت موجود را که حتی کمتر از ۲۰ متر مکعب بود بهبود بخشید. قابل ذکر است با توجه به اهمیت این موضوع در بخش دیگری از این مقاله این مبحث ادامه خواهد داشت.

۷- وضعیت برنامه‌های اقتصاد مقاومتی آبفاز یزد در سال ۱۳۹۶

با توجه به ابلاغ برنامه‌های اقتصاد مقاومتی در سال ۱۳۹۶ و به دلیل ادامه سه طرح آن تا سال ۱۳۹۷ برنامه‌های موجود ضمن به روزرسانی و به خصوص رشد حجم کاری مجتمع‌های آبرسانی در سال ۹۶ ادامه مسیر سال قبل را طی نمود. جدول شماره ۴ وضعیت کلی از این پروژه‌ها را تا پایان آذر ماه ۱۳۹۶ نشان می‌دهد. قابل ذکر است وضعیت اعتبارات ابلاغی در سال جدید کاهش داشته و تخصیص اعتبارات تاکنون بابت پرداخت مطالبات سال ۹۵ هزینه شده است ولیکن با توجه به الزام اجرای این پروژه‌ها روند اجرای پروژه‌های موجود از سرعت مناسبی برخوردار است و امید است با تخصیص بیشتر اعتبارات تا پایان سال مالی ۹۶ رشد مالی و فیزیکی مناسبی را شاهد باشیم. همچنین وضعیت دو طرح دیگر اقتصاد مقاومتی شرکت در جدول شماره ۵ آورده شده است که در سال ۱۳۹۶ رشد خوبی را نسبت به سال گذشته داشته است.

۷-۱- فعالیت‌های انجام شده در حوزه ارتقاء بهره‌وری در تأسیسات آب و فاضلاب روستایی استان یزد

خشکسالی، کمبود و محدودیت منابع آبی یکی از معضلات همیشگی استان یزد بوده است و به همین دلیل از ایام قدیم تا کنون آب جایگاه خاصی در بین مردم یزد داشته و همواره سعی مردم بر استفاده صحیح از منابع آبی بوده است. برای تولید و استحصال آب در روستاهای استان یزد با توجه به اقلیم خشک استان هزینه‌های بالایی متحمل دولت می‌گردد و از طرفی با توجه به پراکندگی روستاهای استان برای تأمین آب هر منطقه و روستا با توجه به شرایط خاص آن باید نسبت به ایجاد منبع آبی، استحصال آن، احداث مخزن، خط انتقال، شبکه توزیع و ... اقدام نمود که در مقایسه با شهرها با توجه به تجمع جمعیتی شهر هزینه‌های گزافی باید به کارگیری شود تا آب سالم و بهداشتی در اختیار مردم روستا قرار گیرد. بنابراین اجرای مناسب پروژه‌های آبرسانی، بهره‌برداری مناسب و کنترل و مدیریت توزیع و مصرف آب در روستاها در راستای بهره‌وری اقدام بسیار ضروری و مهمی برای حفظ منابع محدود آبی و تأمین آب پایدار است که از جمله برنامه‌های اصلی و لازم سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغی مد نظر رهبر انقلاب می‌باشد.

شرکت آبفای یزد در سالهای ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ با توجه به مسائل بیان شده و از طرفی به دلیل ماهیت شرکت که یک شرکت درآمد هزینه‌ای می‌باشد اقدامات مؤثری را انجام داده و در حال انجام دادن است و امید است با اجرای طرح‌های زیر اقدامات واقعی و کاربردی در زمینه بهبود بهره‌وری و مدیریت آب محدود کشور و استان برداشته شود.

- ۱- اصلاح و بازسازی شبکه‌ها و خطوط انتقال آبرسانی روستایی فرسوده به میزان ۲۸۰ کیلومتر
- ۲- تعویض بیش از ۴۵۰۰ کنتور آب خراب در سطح روستاهای استان که در کشور در مدت زمان کوتاه یکساله با توجه به محدودیت اعتبارات موجود می‌تواند کم نظیر باشد
- ۳- شناسایی محل‌های دقیق برداشت آب سیستم فضای سبز و اعمال قانون و مدیریت نصب انشعاب و برداشت آب در آن نقاط
- ۴- اصلاح قراردادهای مربوط به بازدیدکنندگان انشعابات و شبکه‌های آبرسانی روستایی و پرداخت به موقع حقوق و مزایای پرسنل پیمانکاری این بخش با تأمین اعتبار این بخش از محل درآمدهای جاری شرکت علیرغم محدودیت این اعتبارات
- ۵- شناسایی و برخورد با متعرضین به شبکه و خطوط انتقال آب و برخورد قانونی و قضایی با انشعابات غیر مجاز

- ۶- تغییر و به روزرسانی سامانه‌های قرائت کنتور و آنلاین نمودن آنها
- ۷- نصب سامانه‌های تله متری و کنترل سطح مخازن و سایر تأسیسات آبرسانی در ۲۰ مورد از تأسیسات مهم و حساس شرکت

- ۸- نصب دوربین در محل سایت‌های اصلی آبرسانی و کنترل وضعیت تأسیسات
- ۹- اجرای طرح‌های فرهنگ‌سازی مصرف آب در روستاها و مدارس و خانواده‌های و همچنین هماهنگی با ائمه جماعات و چاپ بروشور و ...

- ۱۰- احداث مجتمع آب بسته‌بندی در استان جهت استفاده در تأمین آب شرب روستاهای دچار بحران خشکسالی

جدول شماره ۴: گزارش عملکرد فیزیکی پروژه‌های آبرسانی روستایی شرکت آب‌بار یزد در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

ردیف	نام پروژه	شهرستان	اعتبار هزینه شده تا پایان سال ۹۵	اعتبار مصوب سال ۹۶	اعتبار مورد نیاز تا بهره برداری	پیشرفت فیزیکی
	جمع کل :		526,330	251,686	1,032,095	68.0
مجتمع های آبرسانی روستایی						
1	آبرسانی به مجتمع بخش بهمن شهرستان ابرکوه	ابرکوه	48,482	16,059	88,318	59
2	تامین آب آشامیدنی مجتمع ترک آباد شهرستان اردکان	اردکان	29,325	7,000	0	85
3	تامین آب (اصلاح و توسعه تاسیسات آبرسانی) مجتمع عقدا	اردکان	37,175	22,555	51,004	74
4	تامین آب آشامیدنی مجتمع امام حسین (ع)	اشکذر	55,687	30,500	161,145	35
5	تامین آب آشامیدنی مجتمع کوثر اشکذر	اشکذر	62,499	12,986	50,647	94
6	تامین آب آشامیدنی مجتمع مبارکه شهرستان بافق	بافق	28,400	13,974	64,720	70
7	تامین آب آشامیدنی مجتمع تنگل همیجان و بهدان	بهباد	13,750	17,961	107,468	23
8	آبرسانی به فاز دو مجتمع غدیر شهرستان تفت	تفت	60,450	33,352	309,416	30
9	آبرسانی به مجتمع روستایی غدیر (فاز یک)	تفت	35,230	14,490	95,520	45
10	تامین آب آشامیدنی مجتمع ترکان و هرابرجان	خاتم	14,991	4,000	0	52
11	تامین آب آشامیدنی مجتمع تنگ چنار	مهریز	14,380	11,000	18,138	88
12	تامین آب آشامیدنی بفروئیه	میبد	42,420	12,700	0	95
13	آبرسانی به مجتمع شماره ۱ ولایت یزد	یزد	50,337	10,000	0	90
14	تامین آب آشامیدنی مجتمع ۳ ولایت یزد	یزد	13,400	24,431	39,614	53
پروژه های تک روستایی						
1	تامین آب آشامیدنی روستای مریم آباد ابرکوه	ابرکوه	2,115	7,975	12,890	85
2	احداث شبکه آبرسانی روستای مزرعه آقا خرائق	اردکان	500	0	300	100
3	تامین آب آشامیدنی روستای میل سفید	اشکذر	2,690	768	0	65
4	تامین آب آشامیدنی روستای کذاب	اشکذر	1,020	700	0	81
5	تامین آب آشامیدنی روستای خوسف	بهباد	2,400	500	0	45
6	تامین آب آشامیدنی روستای بیداخوید	تفت	860	890	5,781	63
7	تامین آب آشامیدنی روستای شورابه	تفت	1,400	1,000	0	72

8	تامین آب آشامیدنی روستای لای لندر-حاج احمد	تفت	2,420	768	0	83
9	تامین آب آشامیدنی روستای بوروئی	خاتم	1,150	500	5,440	86
10	تامین آب آشامیدنی روستای سورک	میبد	4,611	4,577	8,944	70
11	تامین آب آشامیدنی روستای هفتهر	میبد	638	3,000	12,750	58

جدول شماره ۵: گزارش عملکرد فیزیکی پروژه‌های اقتصاد مقاومتی آبشار یزد

ردیف	عنوان طرح	شهرستان	تعداد روستا	تعداد اشتراک	خانوار (سال ۹۰)	جمعیت (سال ۹۰)	برآورد سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	نوع واگذاری	سرمایه گذار	خلاصه طرح	پیشرفت فیزیکی
۱	تأمینات استحصال نمک زدایی انتقال و ذخیره و توزیع آب شرب روستاهای ساغندو مغانستان	اردکان	۲	۲۰۷	۸۳	۵۰۶	۱۲۷	BOT	کتیبه فردا	آب تحویلی ۲۰ لیتر بر ثانیه- تصفیه با راندمان ۷۵ درصد- ۲۵ کیلومتر خط انتقال خروجی ۱۵ که ۵ لیتر بر ثانیه آن تضمین خرید با مبلغ ۲۲۵۰۰ ریال می باشد	قرارداد آن در تاریخ ۹۵/۶/۳۰ منعقد شده در مرحله دوره پیشبرد قرار دارد و پیشرفت فیزیکی آن ۴۰ درصد است
۲	تأمینات فاضلاب اسلامی	تفت	۱	۱۳۵۰	۹۰۸	۳۲۶۹	۲۶۰۴			قرارداد اجرایی منعقد و در دست اجرا می باشد	در دست اجرا بوده و تا کنون پیشرفتی معادل ۴۵ درصد داشته است

۸- نتیجه‌گیری و پیشنهادات

با توجه به اینکه مهمترین عامل و زیرساخت موجود در روستاها که باعث رشد و توسعه و همچنین رونق و سرزنده بودن آنها می‌شود وجود آب شرب و بهداشت سالم می‌باشد، اهداف تعیین شده از سوی وزارت نیرو براساس سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی برای شرکت‌های آب و فاضلاب روستایی در زمینه جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهرها و همچنین رونق و ارتقای تولید از اهمیت بالایی برخوردار است. از طرف دیگر رشد اهمیت استراتژیک مسئله آب در کشور و به خصوص در مناطق مرزی با کشورهای همسایه که نمود آن را می‌توان در کشورهای ترکیه و افغانستان مشاهده نمود، ضرورت استفاده بهینه از منابع آب موجود و حفظ و احیای سفره‌های آب زیرزمینی را دوچندان می‌نماید.

بررسی برنامه‌های مشخص شده براساس سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی وزارت نیرو (البته در حوزه آب و فاضلاب) نشان داد که یکی از مهمترین بخش‌های اقتصاد مقاومتی که عدالت بنیان نمودن اقتصاد و توسعه عدالت اجتماعی است به خوبی مورد توجه وزارت نیرو قرار گرفته است و ابلاغ مناسب اعتبارات و پیشرفت فیزیکی خوبی که تاکنون این پروژه‌ها در سطح کشور و به خصوص روستاهای استان یزد داشته باعث پیشرفت بیش از ۶۵ درصدی برنامه‌های اقتصاد مقاومتی شده نشان دهنده موفقیت بالای این طرح که مهمترین طرح وزارت نیرو در بحث عدالت اجتماعی بوده می‌باشد.

همچنین این وزارت در راستای جذب اعتبارات بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری نیز یکی از دستگاه‌های موفق در کشور محسوب می‌شود که گسترش آن به خصوص در طرح‌های شیرین‌سازی آب و جمع-آوری فاضلاب و استفاده در صنعت می‌تواند گام بلندی در اجرای طرح‌های بزرگ آبرسانی باشد.

مهمترین اقدامی که باید در شرایط امروز کشور که بحران آب و خشکسالی سراسر کشور را در بر گرفته است مورد توجه قرار صنعت آب و فاضلاب قرار بگیرد توجه به بهره‌وری این صنعت و بهبود هدر رفت آب استحصال شده تا تحویل به مشترکین است. شرکت آبشار یزد با توجه به اقدامات انجام شده علیرغم کمبود

شدید اعتبارات در این زمینه یکی از شرکت های موفق در زمینه ارتقاء سطح بهره وری این صنعت می باشد که این اقدامات که از جمله آن تعویض کنتورهای خراب و فرسوده، تعویض شبکه های آبرسانی فرسوده و استانداردسازی انشعابات می باشد در آینده نزدیک می تواند موجب کاهش هزینه در بخش تولید آب شده و با توجه به افزایش حجم آب موجود در شبکه آبرسانی و واقعی شدن مصرف مشترکین درآمدزایی بیشتری برای این شرکت داشته باشد.

در پایان پیشنهاد می شود با توجه به این که تأمین آب شهرها و روستاهای استان با همکاری همه جانبه سه شرکت آب منطقه ای، آب و فاضلاب شهری و آب و فاضلاب روستایی صورت می پذیرد هماهنگی و همگامی این شرکت ها و تدوین سیاست های هم راستا در وزارت نیرو برای این سه شرکت با توجه به شرایط اقلیمی و تأمین آب هر استان (به خصوص استان بدون آب یزد) و برنامه ریزی لازم جهت رسیدن به اهداف اصلی سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی از سوی رهبر انقلاب با دید مدیریت ملی و منطقه ای آب می تواند تأثیر بیشتری در راستای ارتقاء توان ملی و عدالت اجتماعی و همچنین جلوگیری از معضلات خاص برداشت بی رویه آب در کشور و استان شود.

از طرف دیگر تخصیص مناسب اعتبارات و اختصاص ردیف اعتباری ویژه در شرکت های آبفاز از سوی سازمان برنامه و بودجه می تواند باعث به روزرسانی تأسیسات آبرسانی و اصلاح آنها شده و هدر رفت آب را در شبکه های موجود که بالای ۴۰ درصد فرسودگی دارد را به مرور زمان کاهش دهد.

موضوع مهم دیگر در صنعت آب و فاضلاب لزوم واقعی شدن قیمت آب مصرفی مشترکین می باشد که یکی از راهکارهای بالا رفتن ارزش آب و همچنین مصرف صحیح آن محسوب می شود. نکته قابل توجه در این زمینه این است که قیمت تمام شده یک متر مکعب آب در شهرها حدود ۲ برابر قیمت فروش آن و در روستاها بیش از ۴ برابر می باشد.

در نهایت موضوع مهم دیگر در تأمین آب روستاها توجه به دوشبکه ای نمودن آب شرب و بهداشت است. باشد. با توجه به این که در روستاها علاوه بر مصرف آب شرب بخش قابل توجهی از آب موجود در شبکه های آبرسانی به دلیل خشکسالی های متوالی و از دست رفتن منابع آب کشاورزی صرف آبیاری باغچه ها و همچنین دام های محدود داخل این واحدها می شود لازم است جهت مدیریت هزینه های تولید و استحصال نسبت به دو شبکه ای نمودن و یا راهکارهای دیگری مانند توزیع آب بسته بندی سالم بهداشتی اقدام نمود.

۹- مراجع

1. <http://news.moe.gov.ir/Detailanwid=۳۹۳۶۵>

۲. نوqrستی، م. (۱۳۹۵)، "اقتصاد مقاومتی و راه های دستیابی به آن" فصلنامه سیاست های راهبردی و کلان. پاییز ۱۳۹۵. ص ۱۶۰.

3. <http://www.ettelaat.com/etiran?p=33929>

۴- میرسلیم، م. (۱۳۹۵)، "سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی (مفاهیم و کلیات)" کارگاه و سمینار اقتصاد مقاومتی - مجتمع تشخیص مصلحت نظام. تابستان ۱۳۹۵.

۵. گروه انرژی. "مقایسه سرانه مصرف آب در ایران و جهان" نشریه هم دلی. بهار ۱۳۹۶.

6. <http://www.fardanews.com/fa/news>

شکل شماره ۱: نمایی از مجتمع های آبرسانی روستایی و پروژه های تک روستایی اجرا شده در سطح روستاهای استان یزد در راستای سیاست های اقتصاد مقاومتی

